

ความเสียหายต่อบุคคลที่สามอันเกิดจากการติดตามผู้กระทำความผิดของรถตำรวจ*

คำพิพากษาศาลฎีกา วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๖ (องค์คณะเล็ก ๑)

(คดีฟ้องเรียกร้องค่าชดเชยความเสียหาย)

สรุปข้อเท็จจริงในคดี

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ เวลา ๒๒.๕๐ นาฬิกา นาย A กับพวกจำนวน ๓ คน ซึ่งเป็นตำรวจในสังกัด Y (องค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้ถูกฟ้องคดี) พบว่า นาย B ขับรถด้วยความเร็วสูงเกินกว่ากฎหมายกำหนดจึงใช้รถตำรวจไล่ติดตาม ในช่วงแรกนาย B ขับรถหนีตำรวจและหยุดรถเมื่อขับไปได้ราว ๑ กิโลเมตร ตำรวจจึงหยุดรถเพื่อตรวจสอบทะเบียนรถดังกล่าว แต่เมื่อตำรวจเดินเข้าไปใกล้รถยนต์ นาย B กลับขับรถหนีไปอีกครั้ง โดยนาย B ได้ฝ่าสัญญาณไฟจราจรและวิ่งแซงรถยนต์ที่แล่นข้างหน้าโดยหักเลี้ยวซ้ายจากถนนเลนขวา และเมื่อเห็นว่าสามารถแล่นหนีห่างจากรถตำรวจได้สำเร็จจึงลดความเร็วจาก ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมงเป็น ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่ภายหลังกนาย B สังเกตเห็นสัญญาณไฟของรถตำรวจที่วิ่งตามมาข้างหลัง นาย B จึงเพิ่มความเร็วเป็น ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง และขับรถฝ่าสัญญาณไฟแดงอีก ๓ แห่ง จนมาถึงที่เกิดเหตุก็ได้ฝ่าสัญญาณไฟแดงอีกครั้งและพุ่งเข้าชนรถยนต์ของนาย C ที่กำลังแล่นผ่านข้ามสัญญาณไฟเขียว ทำให้ผู้ที่นั่งในรถยนต์คันดังกล่าวเสียชีวิตทันที นอกจากนั้น ยังทำให้รถของนาย C เสียหลักพุ่งชนรถยนต์ของนาย X กับพวก ทำให้นาย X กับพวกจำนวน ๓ คน ที่อยู่ในรถคันดังกล่าว (ผู้ฟ้องคดี) ได้รับบาดเจ็บสาหัส ต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นระยะเวลาประมาณ ๑ - ๔ เดือน นาย X กับพวกได้ยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนจังหวัด Y ว่า การไล่ติดตามผู้กระทำความผิดของตำรวจดังกล่าวนั้น เป็นการกระทำโดยประมาท เนื่องจากรถตำรวจได้ปิดสัญญาณเตือนภัยไปชั่วขณะหนึ่ง นับตั้งแต่ช่วงทางแยก ๓ แห่งก่อนถึงที่เกิดเหตุ จึงยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนจังหวัด Y เพื่อเรียกร้องค่าชดเชยความเสียหาย ตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ มาตรา ๑ วรรคหนึ่ง (กฎหมายชดเชยความเสียหาย) เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๔,๑๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์มีความเห็นว่า ในช่วงที่รถเลี้ยวซ้ายแล้วหยุดลงขณะหนึ่งนั้น ตำรวจได้ละเลยต่อหน้าที่ในการใช้ความระมัดระวังเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลที่สาม ดังนั้น จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยประมาท (คำพิพากษาศาลชั้นต้นจังหวัดโทยามา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ค.ศ. ๑๙๘๒ ที่มาหนังสือรวมคำพิพากษาคดีแพ่ง แผนกคดีจราจร หน้า ๕๑๗ และคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ จังหวัดนาโกย่า เขตพื้นที่คานาซาว่า เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๑๙๘๓) แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัด Y ผู้ถูกฟ้องคดี ให้การว่าตนได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย ศาลเห็นว่าข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น และรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี

* แปลสรุปและเรียบเรียงโดย นางสาวสุชาดา ศรีเกลี้ยง พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ กลุ่มศึกษากฎหมายมหาชน ๒ ศูนย์ศึกษากฎหมายมหาชน สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง (ที่มา: 行政判例百選 II 第 ๔ 版 No. ๑๘๒, ๒๐๐๖/๖ P.๔๔๖-๔๔๗)

สรุปประเด็นคำพิพากษา

โดยทั่วไปตำรวจมีหน้าที่ในการสั่งให้บุคคลที่พิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุผลเพียงพอที่จะตัดสินได้ว่าบุคคลดังกล่าวอาจเป็นผู้กระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องหยุดการเคลื่อนไหวและตอบข้อซักถามของตำรวจ หรือในกรณีที่ตรวจพบว่าเป็นผู้กระทำความผิดจริง ก็มีหน้าที่ในการกักตัวไว้หรือเข้าจับกุม (กฎหมายว่าด้วยการกักกับการตำรวจ มาตรา ๒ และมาตรา ๖๕ กฎหมายว่าด้วยการใช้อำนาจหน้าที่ของตำรวจ มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง) และเพื่อบรรลุเป้าหมายของการใช้อำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงอาจต้องมีการติดตามจับกุมผู้ต้องสงสัย ซึ่งในระหว่างที่ตำรวจไล่ติดตามผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรด้วยรถตำรวจ หากเป็นกรณีที่รถคันที่หลบหนีตำรวจนั้น ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลที่สามแล้ว ในการที่จะตีความว่า การกระทำของตำรวจไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็จำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่ทำให้เห็นได้ว่า การไล่ติดตามดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจให้ลุล่วงตามเป้าหมาย หรือเห็นได้ว่าการเริ่มต้นติดตาม หรือความต่อเนื่องของการติดตาม หรือวิธีการติดตามผู้ต้องสงสัยของตำรวจนั้น ไม่มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาถึงความเสี่ยงของการเกิดความเสียหาย ที่คาดการณ์ได้ล่วงหน้าจากสภาพการหลบหนีของรถผู้กระทำความผิด รวมทั้งสภาพเส้นทางการจราจร

กลุ่มของนาย A อ้างว่า นาย B เป็นผู้กระทำความผิด ที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องกักตัวไว้ หรือเข้าจับกุม หรือซักถาม ตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งแม้ว่าจะสามารถตรวจสอบหมายเลขทะเบียนรถได้ แต่ไม่สามารถตรวจสอบชื่อนามสกุล แม้จะเตรียมการจับกุมหรือเข้าตรวจสอบแล้วก็ตาม แต่ก็มีความจำเป็นในการไล่ติดตามรถที่วิ่งหลบหนีไป ดังนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องใช้รถตำรวจในการไล่ติดตามรถคันที่ก่อความเสียหายในคดีนี้ นอกจากนั้นตำรวจที่เกี่ยวข้องในคดียังไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดความเสียหายต่อบุคคลที่สาม และวิธีการของรถตำรวจในการติดตามผู้กระทำความผิด ก็ไม่ได้เป็นวิธีการที่จะก่อให้เกิดอันตรายแต่อย่างใด ดังนั้น จึงไม่สามารถตัดสินได้ว่า การติดตามผู้กระทำความผิดดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมาย

คำอธิบาย

๑. เหตุการณ์ที่รถตำรวจติดตามผู้กระทำความผิด แล้วเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลที่สาม ดังเช่นคดีนี้ เป็นเรื่ององค์ประกอบของ “ความผิดตามกฎหมาย” ของกฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ มาตรา ๑ วรรค หนึ่ง ดังนั้น ในคำอธิบายนี้ ก็จะเน้นไปที่ประเด็นดังกล่าว ในลำดับแรกอธิบายถึงทฤษฎีที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตามแนวคำพิพากษาที่เกี่ยวข้อง

(๑) ในคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ของคดีนี้ ซึ่งเป็นคำพิพากษาที่เป็นตัวอย่างของแนวคำพิพากษา ประเภทที่ยอมรับเรื่องความผิดตามกฎหมาย โดยชี้แจงถึงกรอบการพิจารณาไว้ ดังนี้

๑) การติดตามผู้กระทำความผิด เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของตำรวจที่กฎหมายอนุญาตให้กระทำได้ แต่ในกรณีที่รถยนต์ของผู้กระทำความผิด อาจเคลื่อนที่หนีการติดตามของรถตำรวจด้วยความเร็วสูง จนมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุการจราจร ซึ่งสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้

ตำรวจจะต้องหยุดการติดตาม และมีหน้าที่ใช้ความระมัดระวัง ในการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ การจราจร ซึ่งในคดีนี้ ตำรวจจะเลยต่อหน้าที่ดังกล่าว จึงถือว่ากระทำการโดยประมาท

๒) การติดตามผู้กระทำความผิด ในส่วนของการตรวจสอบนาย B นั้น ถือเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๓) แต่อย่างไรก็ตาม ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิประโยชน์ ที่กฎหมายให้ความคุ้มครองต่อบุคคลที่สามไว้ ด้วยความพยายามอย่างมากที่สุด ซึ่งในกรณีนี้ การละเมิดสิทธิของบุคคลที่สามนั้น ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทั้งยังไม่มีวิธีการอื่นๆ อีกแล้ว และการติดตามผู้กระทำความผิดดังกล่าว เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของสังคม ที่มีมากกว่า ผลประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลที่สาม ที่ถูกละเมิด เฉพาะในกรณีเช่นนี้เท่านั้น ที่ได้รับการ ยกเว้นความผิดตามกฎหมาย ซึ่งในคดีนี้ ในท้ายที่สุดแล้วก็ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่า การละเมิดสิทธิ ของนาย X กับพวกนั้น จะมีข้อยกเว้นความผิดตามกฎหมาย จากที่กล่าวมานี้ ประเด็นที่ ๑ คือ การกระทำของตำรวจที่มีต่อนาย B นั้น ถือว่าเป็นไปตามกฎหมาย แต่ในส่วนของความสัมพันธ์ กับกลุ่มของนาย X นั้น ไม่เป็นไปตามกฎหมาย กล่าวคือ มีลักษณะความผิด (ต่อบุคคล) ประเด็นที่ ๒ คือ หากเกิดการละเมิดสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลที่สามแล้ว (ตามหลักการพื้นฐาน) ถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย กล่าวคือ สามารถทำความเข้าใจได้ว่า จะมีการพิจารณาความผิด โดยยึดถือตามผลของการกระทำที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

มีแนวคิดอีกประการหนึ่ง ในการทำความเข้าใจคำวินิจฉัยของคำพิพากษานี้ กล่าวคือ มุมมองที่เห็นว่า ประเด็นปัญหาเรื่องลักษณะความผิดโดยทั่วไปในการใช้อำนาจหน้าที่ กับประเด็นการพิจารณาความผิด สำหรับการชดเชยความเสียหายนั้น ถือเป็นคนละประเด็นกัน (เอ็นโตะ อิโรยะ ที่มา เรื่อง “บทวิจารณ์” ในวารสารฮันเฮียว ฉบับที่ ๓๓๔ (ฮันจิ ฉบับที่ ๑๒๐๙) หน้า ๒๖ และหนังสือ “กฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ” เล่ม ๑ หน้า ๑๗๐ (ปี ค.ศ. ๑๙๘๑) ผู้แต่งคนเดียวกัน ซึ่งแนวคิดนี้ สอดคล้องกับแนวคิดที่ปรากฏในหนังสือ “กฎหมาย ว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ” แต่งโดย อาเบะ ยาสุทะกะ หน้า ๑๔๗ ค.ศ. ๑๙๘๘) ซึ่ง อาจเรียกว่าเป็น “ทฤษฎีทวินิยม” ทั้งนี้ สำหรับกรณีของ อ.เอ็นโตะ อิโรยะ ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทน ของทฤษฎีดังกล่าว มีความเห็นว่า ในคดีนี้ ควรให้ความสำคัญกับอำนาจหน้าที่ของตำรวจ และ ไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีว่าด้วยหลักการพื้นฐานของลักษณะความผิดตามความสำคัญของความเสียหาย ที่เกิดขึ้น ซึ่งจากมุมมองดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า มีลักษณะความผิดต่อบุคคล

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากมุมมองที่ว่า ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชย ความเสียหายโดยรัฐ อาจหมายถึงการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยเงื่อนไขของการใช้อำนาจรัฐ หรือ ที่เรียกกันว่า กฎหมายว่าด้วยอำนาจรัฐ (“ทฤษฎีเอกนิยม”) คำวินิจฉัยข้างต้นอาจเป็นเหตุที่ผลเพียงพอ บุคคลผู้ซึ่งเป็นเป้าหมายของการใช้อำนาจหน้าที่ของตำรวจ หรือการใช้อำนาจรัฐโดยตรงก็คือ นาย B ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้มีการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยอำนาจรัฐ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า การละเมิดสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย ของบุคคลที่สาม จะกลายเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ประเด็นสำคัญของเรื่องนี้ คือ มีเหตุผลทางกฎหมาย ในการยอมรับการละเมิดสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

ของบุคคลที่สามหรือไม่ หากไม่มีเหตุผลทางกฎหมายแล้ว ก็จะเป็นการฝ่าฝืนข้อกำหนดว่าด้วยการดำเนินการของรัฐ ที่กำหนดไว้ว่า หากไม่มีเหตุผลทางกฎหมาย จะละเมิดสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลใดๆไม่ได้ ซึ่งในกรณีนี้ ข้อกำหนดว่าด้วยการดำเนินการของรัฐ และหน่วยงานทางปกครอง ที่มีต่อ นาย B และบุคคลที่สาม มีความแตกต่างกัน จึงยอมรับลักษณะความผิดต่อบุคคล (อ้างอิงจากหนังสือ “อำนาจรัฐในกิจกรรมทางปกครอง กับสถานภาพของบุคคลที่สาม” แต่งโดย พุจิตะ โทคียาสุ และหนังสือ “แนวคิดพื้นฐานของกฎหมายปกครอง เล่ม ๑” หน้า ๒๕๗ ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ ผู้แต่งคนเดียวกัน)

(๒) ในทางตรงข้าม ในการเฝ้าจับตาดูสิ่งสืบเนื่องของคดีนี้ (รณนาย C) ตามคำพิพากษาศาลจังหวัดโทยามา เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ค.ศ.๑๙๗๙ (วารสารฮันจิ ฉบับที่ ๙๕๑ หน้า ๑๐๒) ความสัมพันธ์ต่อบุคคลที่สามนั้นไม่สามารถหลีกเลี่ยงความผิด เนื่องจากละเลยหน้าที่ในการใช้ความระมัดระวัง ซึ่งเป็นการพิจารณาเรื่องลักษณะความผิดและเรื่องความประมาทในคราวเดียวกัน และในทฤษฎีทางวิชาการนั้น เห็นว่า สำหรับความสัมพันธ์กับบุคคลที่สาม ควรจะถือเอาประเด็นการละเลยต่อหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงมิให้เกิดผล เป็นประเด็นปัญหาเพียงประเด็นเดียว และมีความเห็นว่าควรพิจารณาเรื่องลักษณะความผิดและเรื่องความประมาทรวมกัน (ชิโอโนะ อิโรชิที่มา หนังสือ “กฎหมายปกครอง ๒ (พิมพ์ครั้งที่ ๔ ปี ค.ศ. ๒๐๐๕)” หน้า ๒๕๑) แนวคิดนี้ มีมุมมองว่า สำหรับความสัมพันธ์กับบุคคลที่สามนั้น ไม่มีกฎหมายที่ควบคุมหรือให้สิทธิการติดตามผู้กระทำผิด (หรือในกรณีที่กฎหมายอยู่ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว ก็จะมีผลถึงการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ = ทฤษฎีเอกนิยม) ดังนั้น การแบ่งแยกพิจารณาประเด็นปัญหาการฝ่าฝืนข้อกำหนด (ความผิดตามกฎหมาย) ของมาตรา ๑ ในกฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐกับประเด็นเรื่องความประมาท ในการละเลยหน้าที่ในการคาดการณ์หรือหลีกเลี่ยงผลที่จะเกิดขึ้นจึงไม่มีความหมาย

๒. ในทางตรงข้าม ศาลฎีกาไม่ได้พิจารณาเรื่ององค์ประกอบของความประมาทหรือการเกิดความเสียหายต่อสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลที่สาม = ความผิดของการติดตามผู้กระทำผิดเป็นหลักสำคัญ และการที่รถตำรวจไล่ติดตามผู้กระทำผิดนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตามกฎหมาย แม้ว่าในที่สุดจะก่อความเสียหายแก่บุคคลที่สาม แต่หากเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ก็ถือว่าเป็นเหตุสุดวิสัย อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ก็ยังคงมีหน้าที่ในการหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายของบุคคลที่สาม เท่าที่จะเป็นไปได้ (คาโด คาโอสุ หนังสือ “รวมคำอธิบายคำพิพากษาแผนกคดีแพ่ง” ค.ศ.๑๙๙๖ หน้า ๑๐๑) อาจกล่าวได้ว่า คำพิพากษาคดีนี้ มีแนวคิดในการตัดสินเกี่ยวกับขอบเขตของ “การกระทำตามกฎหมาย” ด้วยองค์ประกอบสำคัญ ๒ อย่าง คือ ความจำเป็นและความเหมาะสม ซึ่งทฤษฎีนี้ โดยพื้นฐานแล้วเป็นมุมมองจากแนวคิดของ “หลักการว่าด้วยการเปรียบเทียบ” ที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง ในกิจกรรมทางปกครอง (อ.ชิโอโนะ จากหนังสือเล่มเดียวกัน หน้า ๒๕๑) เมื่อพิจารณาตามหลักการนี้ การกระทำ (วิธีการ) จะต้องสัมพันธ์กับเป้าหมาย และต้องเป็นการกระทำ ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ (ในกฎหมายว่าด้วยการกำกับตำรวจ มาตรา ๒ วรรค ๒ และกฎหมายว่าด้วย การใช้อำนาจหน้าที่ของตำรวจ

มาตรา ๑ วรรค ๒ ก็มีกำหนดไว้เช่นนั้น) นอกจากนั้น เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ผลที่ได้จากการกระทำต้องสำคัญมากกว่าสิ่งที่สูญหายไป (ลักษณะความเสียหาย) (คาวะคามิ โคจิโร่ ที่มา เรื่อง “หลักการเปรียบเทียบในกฎหมายปกครอง” จากหนังสือ “ประเด็นสำคัญของกฎหมายปกครอง” หน้า ๑๘) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “หลักการว่าด้วยผลที่มีค่าเท่ากัน” นั้น จะเป็นตัวแปรในการพิชฌายกเล็ก การดำเนินการตามเป้าหมาย ซึ่งในคำพิพากษานี้ ได้อธิบายไว้ว่า ควรพิจารณาถึงโอกาสในการเกิดความเสียหาย และลักษณะความเสี่ยงของการเกิดความเสียหายที่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า แล้วตัดสินว่าจะยกเลิกการดำเนินการที่เกี่ยวข้องหรือไม่

๓. ในคำพิพากษาคดีนี้ ในท้ายที่สุดแล้ว ก็มีวิธีการตีความเรื่องข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่ติดตาม นาย B โดยยกเอาประเด็นเรื่องอำนาจที่กฎหมายได้ให้ไว้มาพิจารณา เมื่อเกิดความเสียหายต่อบุคคลที่สาม (อ.ฟูจิตะ หนังสือเล่มเดียวกันหน้า ๒๖๕) แต่ในขณะเดียวกัน ก็อ้างถึงความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายของบุคคลที่สามด้วย โดยในการติดตามผู้กระทำความผิดนั้น คำวินิจฉัยได้เน้นให้เห็นถึงข้อกำหนดทั่วไปว่าด้วยการดำเนินการของรัฐ จนถึงองค์ประกอบของการริเริ่มกระทำการ (อุกะ คาซึยะ “กฎหมายว่าด้วยการชดเชยความเสียหายโดยรัฐ” ปี ๑๙๙๗ หน้า ๑๔๔)

ในทางตรงข้าม ในส่วนของประเด็นการชดเชยความเสียหายนั้น มิได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษ นอกจากนั้น ในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้กระทำความผิด ก็มีแนวคิดที่ว่า เป็นความเสียหาย ที่เกิดจากการกระทำของตนเอง จึงควรให้รับผิดชอบเอง (โคะซากิ โยชิโนะกะ “บทวิจารณ์” จากหนังสือวารสารกฎหมายอันจิ ฉบับที่ ๒๐ หน้า ๘๕) แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นความสัมพันธ์ในส่วนของผู้กระทำความผิด ก็ยังสามารถใช้หลักการว่าด้วยการเปรียบเทียบได้ (คำพิพากษาศาลจังหวัดโตเกียว เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ค.ศ.๑๙๘๔) ทั้งนี้ เนื่องจากระดับของความเสียหายในการเกิดความเสียหายของผู้กระทำความผิดกับบุคคลที่สามนั้นแตกต่างกัน ดังนั้น แม้ในรอบการพิจารณาของคำพิพากษานี้ก็ตาม ก็อาจมีความเห็นได้ว่า การดำเนินการติดตามผู้กระทำความผิดของตำรวจนั้น มีองค์ประกอบของความผิดตามกฎหมายเกิดขึ้น